

Minister Rozwoju i Technologii

Krzysztof Paszyk

Znak pisma: DAG-III.0710.13.2024
Warszawa, 19 listopada 2024 r.

Pani
Beata Faracik
Prezeska Zarządu
Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu
ul. Kaliska 9/4, 02-316 Warszawa,

Panie, Panowie Sygnatariusze Apelu

Dotyczy: postulatów zawartych w Apelu 35 organizacji pozarządowych i biznesowych, firm, kancelarii prawnych i związków zawodowych działających na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Szanowna Pani Prezes,

Szanowni Państwo, Sygnatariusze Apelu,

w nawiązaniu do pisma skierowanego do Prezesa Rady Ministrów i przekazanego do Ministerstwa Rozwoju i Technologii z prośbą o udzielenie odpowiedzi, chciałbym podziękować za przedstawienie Państwa stanowiska w zakresie podniesienia rangi zagadnień związanych ze zrównoważonym rozwojem w ramach polityk publicznych.

Głos szerokiego grona interesariuszy ma kluczowe znaczenie dla kreowania polityk publicznych i tworzenia warunków dla rozwoju przedsiębiorczości w naszym kraju. Przejrzyste ramy wsparcia i nadzoru przedsiębiorstw, w tym w obszarze zrównoważonego rozwoju, są podstawą właściwego funkcjonowania rynku.

Postulaty zawarte w Państwa apelu stały się przedmiotem pogłębionej analizy resortów zaangażowanych w tę tematykę¹. Analiza ta wpisała się także w prowadzone obecnie na płaszczyźnie administracji rządowej prace nad optymalnym ujęciem wielu zagadnień dotyczących zrównoważonego rozwoju w kontekście przedsiębiorstw w spójny system formalno-organizacyjny. W ramach tych prac zostały zmapowane wymogi i regulacje, a także przeanalizowane dostępne rozwiązania w zakresie wsparcia i nadzoru nad przedsiębiorstwami w obszarze zrównoważonego rozwoju.

¹ Konsultacje przeprowadzono z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwem Finansów, Ministerstwem Klimatu i Środowiska, Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwem Sprawiedliwości oraz Ministerstwem Spraw Zagranicznych.

Koncepcja zrównoważonego rozwoju stała się w ostatnich latach ważnym punktem odniesienia dla decydentów w procesie kreowania polityk publicznych. Zrównoważony rozwój, będący kanwą dla coraz większej liczby dokumentów o charakterze strategicznym i regulacyjnym, stał się również swego rodzaju kompasem dla większości resortów i instytucji publicznych w Polsce. Ministerstwo Rozwoju i Technologii (MRiT), jako krajowy koordynator wdrażania Agendy 2030 ONZ i jej 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju, jest świadome wyzwań wynikających z przekrojowego charakteru zagadnienia zrównoważonego rozwoju. Agenda 2030 stanowi bowiem swego rodzaju parasol, pod którym mogą się znaleźć wszelkie zagadnienia z zakresu zrównoważonego rozwoju. Jej cele mogą się łączyć i przenikać, co oznacza konieczność podjęcia współpracy międzyresortowej oraz uwzględniania głosu interesariuszy w podejmowanych działaniach.

Perspektywa przedsiębiorców i interesariuszy przedstawiona w apelu jest bardzo cenna. Sugestie od praktyków i uczestników rynku są przez administrację doceniane i szeroko uwzględniane. Biorąc pod uwagę te sugestie oraz wyniki wspomnianych wcześniej analiz, podjęliśmy decyzję o uporządkowaniu działań realizowanych w obszarze zrównoważonego rozwoju w kierowanym przeze mnie resorcie. Zostało to odzwierciedlone w jego nowym statucie². Zadania Departamentu Zrównoważonej Gospodarki obejmują m.in. koordynowanie zadań wynikających z udziału Rzeczypospolitej Polskiej we wdrażaniu Agendy na rzecz Zrównoważonego Rozwoju ONZ (Agenda 2030) i celów zrównoważonego rozwoju, w tym monitorowanie postępów w ich realizacji; wsparcie przedsiębiorstw w zakresie spełniania wymogów z obszaru zrównoważonego rozwoju, w tym zwłaszcza Taksonomii UE; koordynację polityki związanej z transformacją gospodarki w kierunku obiegu zamkniętego; kwestie dotyczące efektywności energetycznej budynków; prowadzenie spraw związanych z przygotowaniem i realizacją Społecznego Funduszu Klimatycznego oraz innych funduszy, programów i projektów współfinansowanych ze środków europejskich oraz koordynację udziału ministerstwa we wdrażaniu Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Formuła działania Departamentu umożliwia efektywne budowanie synergii w zakresie opracowywania i koordynowania wdrażania strategii i polityk rozwoju gospodarczego, ze szczególnym uwzględnieniem jego zrównoważonego charakteru oraz udział w przygotowaniu innych planów rozwojowych.

O ile jednak Departament Zrównoważonej Gospodarki ma umożliwić bardziej efektywną koordynację wsparcia przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, nie może on być traktowany jako właściwy do zaadresowania kwestii pozostających we właściwości innych resortów. Umieszczenie wskazanych wyżej obszarów tematycznych w jednej komórce organizacyjnej powinno przyczynić się jednak do usprawnienia współpracy międzyresortowej w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Mając na uwadze zbliżającą się wielkimi krokami Prezydencję Polski w Radzie Unii Europejskiej (styczeń - czerwiec 2025 r.) i zaplanowane w jej ramach działania (półroczne plany pracy obowiązujące Państwa Członkowskie UE w prowadzonych przez Polską Prezydencję komitetach i grupach roboczych), dokonywanie zmian w odniesieniu do odpowiedzialności resortów za poszczególne kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem nie jest w tym czasie zasadne. Zaburzyłoby to wielomiesięczne przygotowania

² Zarządzenie nr 108 Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 października 2024 r. w sprawie nadania statutu Ministerstwu Rozwoju i Technologii

do przewodnictwa i zaplanowane przez resorty na okres Prezydencji strategiczne działania – również w obszarach, których dotyczy Państwa apel.

Na obecnym etapie rozwiązanie, w ramach którego poszczególne resorty adresują konkretne tematy, jest w ocenie większości instytucji uzasadnione i aktualnie optymalne, choć wymaga po stronie administracji dodatkowych rozwiązań o charakterze koordynacyjnym. Elementem, który wspiera tę koordynację, jest niewątpliwie międzyresortowy proces współpracy oraz konsultacji instrukcji i stanowisk wobec dokumentów o charakterze regulacyjnym i strategicznym. Gwarantuje on niezbędny przepływ wiedzy eksperckiej, uwzględniający optykę z różnych dziedzin. Niemniej, na poziomie resortów jest zgodność co do zasadności zwiększenia współpracy w ramach administracji w tematyce wsparcia przedsiębiorstw i interesariuszy w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Horyzontalny charakter zagadnienia oraz wymóg wsparcia ekspertów z odpowiednią wiedzą i doświadczeniem w przedmiotowym obszarze stanowią wyzwanie, jeśli chodzi o zaprojektowanie odpowiedniego systemu zarządzania regulacjami z zakresu zrównoważonego rozwoju. Mając na względzie zmiany instytucjonalne, które miały miejsce w ostatnich latach, związane z tworzeniem i znoszeniem określonych resortów, i ich konsekwencje w odniesieniu do trwałości pamięci instytucjonalnej, należy ostrożnie podchodzić do zmian instytucjonalnych mogących zaburzać istniejące, w ramach poszczególnych zagadnień, procesy. Dlatego też utworzenie lub wyodrębnienie jednostki, która będzie realizowała zintegrowane działania na rzecz wsparcia i nadzoru przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonego rozwoju, bądź np. nagłe wyłączenie konkretnego tematu z jednego resortu celem przeniesienia do innego, może doprowadzić do efektu sprzecznego z założeniami autorów postulatów zawartych w apelu.

Złożoność tematyki, o której mowa w apelu, uniemożliwia wskazanie jednego organu wyłącznie odpowiedzialnego za kwestie wsparcia i nadzoru w obszarze zrównoważonego rozwoju, gdyż większość zagadnień w tym obszarze wymaga często unikalnej wiedzy eksperckiej umiejscowionej w wielu instytucjach. W określonych tematach istnieje wyraźna potrzeba utrzymania wiodącej roli danego resortu, wynikająca z jego właściwości (np. w kontekście konkretnych legislacji i wiedzy w tym zakresie), dotychczasowego zaangażowania i dostępności zaplecza eksperckiego, w często wąskiej dziedzinie.

Przykładowo – w odniesieniu do przywołanego w apelu zagadnienia należytej staranności – instytucją, która od wielu lat koordynuje temat RBC, w tym należytej staranności, jest Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (MFiPR). Zlokalizowana tam wiedza ekspercka i instytucjonalna pozwala na odpowiednie realizowanie zadań związanych z odpowiedzialnym prowadzeniem działalności gospodarczej. Istotną rolę w promowaniu standardów OECD w zakresie odpowiedzialnego biznesu pełni Krajowy Punkt Kontaktowy OECD (KPK OECD) istniejący w strukturze administracji rządowej od 2016 r. (obecnie w MFiPR).

Z kolei tematyką praw człowieka w ujęciu ogólnym zajmują się eksperci Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Ministerstwo Spraw Zagranicznych koordynuje prace nad opracowaniem polskiego Krajowego Planu Działania na rzecz wdrażania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka (KPD). Warto podkreślić, że Polska znajduje się wśród 34 państw (w tym 15 państw Unii Europejskiej), które przyjęły i wdrażają KPD. Dotychczas przyjęto dwa KPD (na lata 2017-2020 oraz 2021-2024) oraz dwa raporty

śródkresowe i jeden raport końcowy z ich realizacji. Poprzez implementację Wytycznych ONZ KPD ma służyć przede wszystkim zwiększeniu ochrony praw człowieka i poszerzeniu możliwości dochodzenia sprawiedliwości w sytuacji, gdy prawa te zostaną naruszone przez biznes. Umieszczenie w KPD informacji na temat działań rządu na rzecz społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, a także odwołanie się do strategicznych dokumentów w tej dziedzinie, związane jest ze świadomą polityką państwa wspierania przedsiębiorstw z jednoczesnym podkreśleniem konieczności przestrzegania przez nie praw człowieka.

W zakresie szeroko pojętego zrównoważonego rozwoju już istnieją albo zostaną w niedługim czasie wprowadzone komplementarne, ale jednocześnie odrębne od siebie rozwiązania nadzorcze. Dlatego należy uznać, że kwestii nadzoru nie można rozpatrywać w oderwaniu od istniejących uwarunkowań instytucjonalnych. Wspomniana w apelu Dyrektywa ws. sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD), w ramach implementacji, której konieczne było dokonanie zmian w prawie krajowym w ustawie o rachunkowości, nie mogłaby być rozpatrywana w oderwaniu od właściwości Ministerstwa Finansów. W odniesieniu do obszaru sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju ww. projekt ustawy wprowadza nie tylko przepisy regulujące sporządzanie sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju (SZR) i przeprowadzanie jej atestacji przez biegłych rewidentów i firmy audytorskie, ale także przepisy rozszerzające zakres zadań Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego (PANA), organu nadzoru nad biegłymi rewidentami i firmami audytorskimi. Za pomocą tego przykładu chcę podkreślić, że złożoność zagadnienia wymaga specjalistycznej wiedzy i decyzji kierunkowych zgodnych z właściwością merytoryczną danego resortu.

Współpraca administracji i organizacji oraz praktyków w zakresie zrównoważonego rozwoju jest kwestią nieodzowną i warunkiem skutecznego sprostania obowiązkom wynikającym z regulacji oraz – w efekcie – ich słusznym, co do zasady, celom. Obecnie funkcjonują już ciała konsultacyjno-doradcze, które częściowo wpisują się w postulat zawarty w apelu. Jakkolwiek, istnieje przestrzeń dla powołania bardziej horyzontalnego ciała konsultacyjno-doradczego, stanowiącego szeroką platformę współpracy i dialogu strony rządowej z interesariuszami. Przestrzeń taka powstała wskutek zniesienia w czerwcu 2024 r. działającego przy Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej w latach 2020-2024 Zespołu do spraw Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw. W ramach tego zespołu powołane zostały grupy robocze zajmujące się poszczególnymi tematykami (grupa robocza do spraw społecznej odpowiedzialności uczelni oraz grupa robocza do spraw należytej staranności). Działalność ww. grup jest nadal kontynuowana i stanowi w dalszym ciągu przestrzeń do dyskusji.

Polska administracja ma świadomość faktu, że skala i złożoność regulacji przyjętych w ostatnim czasie w tematyce zrównoważonego rozwoju, wymaga skutecznej komunikacji i informacji ze strony administracji. Dlatego też zostaną podjęte starania, aby w możliwie krótkim czasie zaproponować rozwiązanie, w ramach którego interesariusze, w tym przede wszystkim przedsiębiorcy, znajdą wszelkie niezbędne informacje w odniesieniu do regulacji w zakresie zrównoważonego rozwoju w jednym miejscu, na jednym portalu.

Mając na względzie dynamiczny zwrot w kierunku zrównoważonego rozwoju i idące w ślad za nim oczekiwania rynku, MRiT dostrzega potrzebę dalszego zwiększania potencjału i kompetencji administracji publicznej w obszarze zrównoważonego rozwoju, i prowadzi aktywne działania w tym zakresie. Prace w tym obszarze były m.in. przedmiotem projektu *"Program rozwijania potencjału administracji publicznej w celu wspierania realizacji działań na*

rzecz SDGs i zrównoważonego rozwoju", którego beneficjentem było MRiT. W ramach projektu OECD opracowało 7 modułów szkoleniowych, udostępnionych w systemie e-learningowym służby cywilnej, obejmujących kluczowe zagadnienia o tematyce zrównoważonego rozwoju. Uruchomiony został również [SDG Portal Wiedzy](#), porządkujący wiedzę i zasoby w temacie zrównoważonego rozwoju. W maju br. MRiT zorganizowało pierwszą edycję warsztatów edukacyjnych poświęconych tematyce zrównoważonego rozwoju skierowanych do pracowników administracji różnego szczebla (przedstawicieli administracji centralnej i urzędów marszałkowskich). Warsztaty te MRiT planuje organizować corocznie. Istnieje również potencjał na poziomie rządowym dla koordynacji działań podmiotów publicznych, w tym wspólnych działań promocyjnych i edukacyjnych, w celu szerokiego dotarcia do interesariuszy³.

Współpraca z interesariuszami, przedsiębiorcami i organizacjami ich reprezentującymi ma kluczowe znaczenie, a głos tak licznej grupy podmiotów – musi być uwzględniany w procesach decyzyjnych administracji rządowej. Chciałbym zapewnić o otwartości podległego mi resortu na ten dialog i przychylam się do sformułowanej w apelu propozycji dyskusji nad tym rozwiązaniem w ramach okrągłego stołu z udziałem przedstawicieli zainteresowanych stron. Tym samym, zapraszam Państwa na spotkanie, które odbędzie się 16 grudnia 2024 r. w godz. 12:00 – 14:00 w Ministerstwie Rozwoju i Technologii. Zgłoszenia uczestnictwa w spotkaniu przedstawicieli Państwa instytucji proszę kierować na adres Agenda2030@mr.it.gov.pl do 6 grudnia 2024 r. Proszę o zgłoszenie jednego przedstawiciela na daną instytucję.

Z wyrazami szacunku

Krzysztof Paszyk

Minister Rozwoju i
Technologii

/ kwalifikowany podpis
elektroniczny /

³ Ministerstwo Rozwoju i Technologii od wielu lat we współpracy z zaproszonymi ekspertami prowadzi działania edukacyjne na rzecz popularyzacji celów zrównoważonego rozwoju i ESG wśród przedsiębiorców oraz interesariuszy, organizując Krajowe Forum Interesariuszy Agendy 2030 (12 czerwca 2024 r. zorganizowana została VIII edycja) czy warsztaty nt. budowania strategii zrównoważonego rozwoju w organizacji (w październiku br. odbyła się II edycja warsztatów). Ponadto, od czerwca 2024 r. MRiT współpracuje z Enterprise Europe Network Łukasiewicz WIT, wspólnie organizując wydarzenia o charakterze edukacyjnym dla sektora MŚP. 14 czerwca 2024 r. odbyło się seminarium nt. możliwości finansowania zrównoważonego rozwoju przez MŚP na lata 2021-2027, zaś 8 października 2024 r. - seminarium nt. wdrażania konceptu gospodarki obiegu zamkniętego w przedsiębiorstwie.

Do szerszej grupy odbiorców były kierowane działania Ministerstwa Klimatu i Środowiska związane z Europejskim Tygodniem Zrównoważonego Rozwoju (ESDW). Jest to akcja ogółouropejska, a jej cele to pobudzenie i uwidocznienie działań, projektów i wydarzeń promujących zrównoważony rozwój oraz wdrażanie Agendy 2030 wraz z jej Celami Zrównoważonego Rozwoju. Kierowana jest do uczniów, studentów, organizacji pozarządowych, instytucji edukacyjnych, przedstawicieli środowisk naukowych, samorządów, jak również przedsiębiorców oraz wszystkich osób, dla których ważne są kwestie zrównoważonego rozwoju.

Do wiadomości

1. Pan Donald Tusk, Prezes Rady Ministrów
2. Pan Jakub Jaworowski, Minister Aktywów Państwowych
3. Pan Adam Szłapka, Minister do spraw Unii Europejskiej
4. Pan Krzysztof Gawkowski, Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Cyfryzacji
5. Pan Władysław Kosiniak-Kamysz, Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Obrony Narodowej
6. Pan Andrzej Domański, Minister Finansów
7. Pani Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz, Minister Funduszy i Polityki Regionalnej
8. Pan Dariusz Klimczak, Minister Infrastruktury
9. Pani Paulina Hennig-Kloska, Minister Klimatu i Środowiska
10. Pani Marzena Czarnecka, Minister Przemysłu
11. Pani Agnieszka Dziemianowicz-Bąk, Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
12. Pan Czesław Siekierski, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
13. Pan Adam Bodnar, Minister Sprawiedliwości
14. Pani Barbara Nowacka, Minister Edukacji
15. Pan Tomasz Siemioniak, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
16. Pan Radosław Sikorski, Minister Spraw Zagranicznych
17. Pani Izabela Leszczyna, Minister Zdrowia
18. Pan Sławomir Nitras, Minister Sportu i Turystyki
19. Pani Hanna Wróblewska, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
20. Pan Dariusz Wieczorek, Minister Nauki
21. Pan Maciej Berek, Minister – członek Rady Ministrów, Przewodniczący Komitetu Stałego Rady Ministrów
22. Pani Marzena Okła-Drewnowicz, Minister do spraw Polityki Senioralnej
23. Pani Adriana Porowska, Minister do spraw Społeczeństwa Obywatelskiego, przewodnicząca Komitetu do spraw Pożytku Publicznego
24. Pani Katarzyna Kotula, Ministra do spraw Równości
25. Pan Jacek Jastrzębski, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego, Komisja Nadzoru Finansowego
26. Pan Marcin Wiącek, Rzecznik Praw Obywatelskich
27. Pan Tomasz Chróstny, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

28. Pan Marcin Stanecki, Główny Inspektor Pracy, Państwowa Inspekcja Pracy
29. Pan Jacek Gdański, Prezes Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego, Polska Agencja Nadzoru Audytowego
30. Pan Mirosław Wróblewski, Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych

Sprawę prowadzi: Martyna Korotkiewicz
E-mail: Martyna.Korotkiewicz@mrit.gov.pl
Telefon: 22 411 99 82